

TORONTÁL

SZERKESZTŐSÉG: VELIKI BECSKEREK, OBILITYEVA (ZÁPOLYA) U. 1. TELEF. 231. KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: VELIKI BECSKEREK, OBILITYEVA (ZÁPOLYA) UCCA 1. SZÁM. TELEFON 21. SÜRGÖNY-CIM: TORONTÁL, VELIKI BECSKEREK.

A BÁNSÁG
MAGYAR POLITIKAI NAPILAPJA.

FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. MARA JENŐ.

AZ ELŐFIZETÉS ÁRA: ÉVENTE 300 DIN. FELELVRE 150 DIN, NEGYEDÉLVRE 75 DIN. HAVONKINT 25 DINAR. KÜLFÖLDRE HAVONKINT 40 DINAR. MEGJELENIK MINDEN MUNKANAPON DELELŐTT. HIRDETÉSEK DIJSZABÁS SZERINT.

Sztanojevity Áca tegnap este fél 7 órakor királyi kihallgatáson jelent meg. Ugyancsak audiencián volt Peles Dusan volt miniszter is.

Beográdból jelentik, hogy a király a miniszterelnök javaslatára a közbiztonsági osztály eddigi főnökét, Lázity Zsikát, a belügyminiszter helyettesévé nevezte ki. Lázity utóda Todorovity Ráda lesz, a közbiztonsági osztály eddigi tanácsosa.

A belügyminisztériumban már megkezdtek az előmunkálatokat az 1929—30. évi költségvetés összeállítására. A belügyi költségvetés száz millióval több lesz, mint a tavalyi.

Az ellentét, amely tegnap a radikális és demokrata bizottsági tagok között a dalmáciai agrárkérdésben fölmerült, a kormány és a klubok üléseit fogja foglalkoztatni és ezen dől el.

Párizsi jelentés szerint, egy francia könyvkiadónak sikerült megnyerni Eitel Frigyes exérónörökös, Ludendorfiot, Joffret és Foch marsallt a világháborút eldöntött ütközetnek, a marnéi csata hiteles történetének megírására.

Sanghaiból jelentik, hogy Hankauban óriási tüzvész pusztított, amelyben kétezer ház pusztult el és százernél több ember lett a tüz áldozata.

Newyorkból jelentik, hogy a tornádónak a statisztikájával elkészültek a hatóságok. A borzalmas vihar 1800 embert követelt áldozatul, 4000 épület összeomlott. Az anyagi kár 50 millió dollár.

Piacenzában a löportorony felrobbant. A robbanás súlyos anyagi károkat okozott. Eddig tízenegyz halottat húztak ki a romok alól.

TŐZSDE

Szeptember 28.

MA 100 DINÁR:

Budapestben . . .	10 — pengő
Zürichben . . .	9 13 sv. frank
Berlinben . . .	7 32 ar. márka
Bécsben . . .	12 43 silling
Triesztben . . .	33 60 lira
Newyorkban . . .	1 70 dollár
Bukarestben . . .	305 — leu

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE.

Magyar Hitel 83.50, Olasz Bank 71, Nemzeti Bank 221, Pesti Haza 214, Ganz-Danubius 144.50, Ganz-Villamos 117, Nasici 175, Délcukor 108.

Nem várnak szenzációkat a mai radikális klubüléstől.

Beograd, szept. 29.

Amilyen nagy érdeklődést tanúsítottak a politikai körök a radikális-párt főbizottságának ülése iránt, ugyanolyan érdeklődés nyilvánul meg a radikális-klub mai ülésével szemben, amelyet Vukicsevity hívott egybe.

A radikálisok azonban úgy látják, hogy a viszonyok meglehetősen lecsöndesedtek és különös események most már nem várhatók. A radikális-párt főbizottságának hívei azt mondják, hogy a klub többsége majd kiszónokolja magát, úgy ahogy azt a főbizottságban tette a többség és akkor a dolog be van fejezve.

Az egyik radikális miniszter kijelentette, hogy a klub el fogja ismerni Sztanojevity Ácát vezetőjéül, majd visszautasítja azokat a vádakot, amelyek a főbizottság a rezsim ellen irányított. Szóva teszik majd a politikai titkárság megszüntetésének kérdését is. Nincs kizárva azonban, hogy a párttitkárságot meghagyják, mert a pártra nézve igen hasznosnak bizonyult. A főbizottság ülésén — fejezte be — mi voltunk a szem-

lélők, a mai klubülésen pedig a főbizottsághoz szitók fognak hallgatni és figyelni. Az azonban egészen bizonyos, hogy minden simán, szenzáció nélkül fog elmúlni.

Vukicsevity tegnap igen sok táviratot kapott az ország minden részéből, amelyben szerencsét kívánnak neki és azt követelik, hogy a kormány tartson ki politikája mellett.

Sztanojevity Áca pártelnök ezután állandóan a fővárosban fog lakni, mert a pártügyek szükségessé teszik, hogy állandó lakása legyen ott. Minthogy a Decsánszka uccában rövidesen elkészül a radikális-párt új otthona, Sztanojevity ott fog megfelelő lakosztályt kapni.

A pártelnök most különben a pártvezetés kibővítésén fáradozik, minthogy még két alelnököt, három titkárt és pénztárnokot választanak.

Az alelnöki tisztségekre Sztanojevity, Markovityot, Trikovityot és Uzunovityot vette kombinációba, de Uzunovity visszautasította, sőt Trikovity is inkább elutasító választ adott. Általában észrevehető

különben is, hogy Uzunovityot és Trikovityot a pártban skartba akarják tenni, nehogy vezető helyre kerülhessenek. Ezért persze újabb nehézségek vannak a pártban, amelyeket nagyon nehéz lesz elintézni, mert ezek az ellentétek kifejezetten személyiek.

Ez a kérdés különben október huszadika után fog kifejlődni, amikor a képviselői klub az őszi ülészakra újra megalakul — ugyanakkor alakul meg újra a főbizottság is.

Politikai körökben tegnap hirtelt, hogy Sztanojevity Áca az egyes miniszteri helyekre új embereket akar behívni a klubból, a kik teljesen reprezentálnák a radikális-párt egységét, úgy hogy a jövőben sokkal kompaktabb lehetne Zágrebbel szemben, mint a hogy a múltban lehetett. Bizonyos, hogy ez a rekonstrukció október 20-ika után szintén el fog dőlni.

Radikális körökben remélik, hogy a demokraták sem lesznek többé indolensek a radikálisokkal szemben és ők is kompaktabb egységet fognak alkotni.

A Népszövetség szeptemberi ülészaka eredménytelenül végződött.

Geni, szept. 29.

A Népszövetség köreiből általában nagyon elégedetlenek a szeptemberi ülészakkal. Senkisémet érte el az, amit akart. A lengyel—litván, lengyel—német, magyar—román ügyekhez hozzá sem nyultak, pedig

ezek a problémák teszik zavarossá az európai helyzetet.

A lefegyverzésről szóló javaslatot pedig a legtöbb delegátus csak francia befolyásra szavazta meg.

A hangulat nyomottabb és rosszabb volt, mint bármely más ülés-

szakon. Egy délamerikai állam képviselője javasolni akarta, hogy a Népszövetség jövő évi tizedik fennállását nagyobb ünneppel üljék meg — de látva az általános szomorú hangulatot, nem merete megtenni javaslatát.

Október elején a demokrata-párt főbizottsága összeül a politikai helyzet megvitatására.

Beograd, szept. 29.

Davidovity Ljuba, aki gyógykezelés céljából néhány hetet Vrnjacsán töltött, a jövő hét folyamán visszajön Beográdba, ahová ugyanakkor tér vissza Marinkovity is.

Október hó első felében a demo-

kraták klubja a főbizottsággal egyetemben ülést fog tartani, amelyen megvitatják a politikai helyzetet, a radikálisok és a demokraták közötti viszonyt, valamint a parasztkoalícióhoz való viszonyát a négyes koalíciónak.

Pribicsevity nem törődik Davidovity véleményével.

Zágreb, szept. 29.

Pribicsevity Szvetozár tegnap hírlapírók előtt reagált Davidovity egyik nyilatkozatára, amely a horvát megegyezésre vonatkozik.

Davidovity — mondotta — az általános helyzetet és így a hor-

vátokkal való megegyezést is, a pártszempontok szemüvegén át nézi. Mi, a magunk részéről, egyáltalán nem törődünk Davidovity véleményével, mert tudjuk, hogy nem ő az a cím, amelyhez követeléseinket irányítani kell. És nem ő az a fórum, aki teljesítheti azokat.

Szorgalmasan dolgoznak a szkupstinai bizottságok.

Beograd, szept. 29.

A szkupstinai bizottságok tegnap megkezdették már munkájukat, hogy előkészítsék a szkupstina tárgyalási anyagát.

A korrupcióról szóló törvényjavaslat vitáját befejezték és elfogadták néhány szakasz kivételével, a melyeknek a vitájához meghívják a legfelsőbb bíróság jogi szakértőit.

A földművesek adósságainak a konvertálását tárgyaló bizottság ugyancsak ülést tartott, ahol kialakult az a vélemény, hogy miután az állam anyagi hozzájárulást nem biztosíthat ebben a kérdésben, valószínűleg Milánovity javaslatát fogadják el és újra letárgyalják a törvényjavaslatot.

A polgármesteri állásra is kiírták a pályázatot.

Ma jelenik meg a pályázati hirdetés.

Becskerek, szept. 29.

Becskerek város képviselőtestülete, mint ismeretes, szerdai ülésén elhatározta a pályázat kiírását az összes városi és rendőrségi tisztviselői állásokra. A pályázatot külön kurir vitte Beográdba, hogy haladéktalanul átadja a tartományi hivatalos lap szerkesztőségének közlésétél végett. Az átadás megtörtént és

a pályázati hirdetés minden biztonnal a tartományi hivatalos lap mai számában jelenik meg.

Mivel a kérvényeket a hirdetés megjelenésétől számított nyolc napon belül kell benyújtani, a határidő, a megjelenés napját leszámítva, október 8-ikán telik le, amikorra is átadhatók a tisztviselői állások iránti, szabályszerűen felsze-

relt kérvények. A pályázat külön felemlíti, hogy

megválasztásra csak azok számíthatnak, akik az előírt feltételeknek megfelelnek,

helyesebben a kívánt képesítéssel rendelkeznek. A kvalifikációról a belügyminisztérium 15.300—927. sz. szabályrendelete szól részletesen, amely „átmeneti intézkedések” című szakasza első és második pontjában részletesen felsorolja, hogy milyen képesítés kötelező.

A pályázatot, értesülésünk szerint, a két főorvosi és a főkapitányi állást kivéve, az összes állásokra, tehát

a polgármesteri állásra is kiírták,

miután dr. Sztajity Jován főorvos polgármesteri megbízása csak ideiglenes jellegű és a polgármesteri szék betöltésével megszűnik.

Várady Imre dr. nyilatkozik a becskerei zárda elleni feljelentésről.

A képviselő Korosec miniszterelnök-belügyminiszternél interveniól.

Becskerek, szept. 29.

A Miasszonyunkról elnevezett iskolánövérnek becskerei zárda ellen írt névtelen levél alapján megindult vizsgálat még mindig élénken foglalkoztatja a közvéleményt. Becskerek lakosságának kétharmad része katolikus vallású és így érthető, hogy a polgárság feszült érdeklődéssel várja a fejleményeket, de közről érinti az ügy a másvallásúakat is, akik mindenkor a legnagyobb tisztelettel és elismeréssel viseltettek a becskerei zárda iránt, a mit legjobban bizonyít, hogy iskolái tanulói sorában mindenkor nagy számban voltak izraeliták és görög keleti szerb vallásúak is, ami bizonyára nem történt volna meg, ha ott vallási, vagy nemzetiségi kérdésekkel foglalkoznának, példás és okos tanítás helyett.

Munkatársunk felkereste dr. Várady Imre országgyűlési képviselőt, aki a zárda ügyét a minap tartott városi közgyűlésen is szóvá tette és megkérdezte, miképpen ítéli meg a kínos ügyet és várható fejleményeit. Várady Imre a következőket mondotta:

„Még a mai napig is nagy izgalomban tartja Becskerek város közönségét és úgy látszik nemzetiségre és vallásra való különbség nélkül, az egész intelligenciát az a kínos vizsgálat, amely az általános tiszteltnék örvendő katolikus iskolánövérre érte. A városi közgyűlésen Anna János képviselőtestületi tag a németiség nevében, igen helyesen tette szóvá a történeteket, Beslity Nikola a szerbek részéről szintén szükségesnek látta rámutatni, hogy a lefolytatott vizsgálat a szükségesnek

vélte diszkrét formát mellőzte. A városban bizonyára mindenki ab ovo meg van győződve arról, hogy a tisztelendő nővérek a tanításban és a kezelésükre bizott intézet vezetésében mindig a legkorrektebb és legkifogástalanabb szellemben jártak el és ellenük semmiféle tekintetben alappal bíró gyanúsítás helyét nem állhat. Lehetséges, hogy talán az anonim levél íróját reakcióként a tisztelendő nővérek azon akciója provokálta ki, hogy a vezetésük alatt álló osztályok megmentése érdekében, mindenesetre törvényes uton, tevékenykedtek. Én magam is közbenjártam az inspektornál oly irányban, hogy az elemi iskolai magyar tagozat tulzsfolt osztályait tehermentesítsék olyképp, hogy a feles számú tanulókat az állami iskolából a zárda irányítsák, mert ugy tanügyi, mint egészségügyi szempontokból egyaránt aggasztó helyzet, hogy az állami elemi iskolák egyes osztályaiba 69, sőt 75 tanuló zsufoltassék bele, mikor ugy tudom, hogy az egyébként szabályellenes is. Ezért azt igyekeztem az inspektornál kieszközölni, hogy a tulnag számból a felesleget utalják át a zárda, ahol megfelelő nagyságú, szellős, gyönyörű tantermek vannak és tanerők is bőven állnak rendelkezésre. Szükségesnek véltem ezt annál is inkább, nehogy a zárda, az esetleges törvényen aluli létszám egyes osztályok bezárására, illetve meg nem nyitására szolgáljon alapul. Ugy hiszem, magyar iskoláink és magyar kulturánk érdekében folytatott ily irányú küzdelemünk teljesen törvényes. Nem lehetetlen azonban, hogy a tulsoviniszta

érzelem még az ilyen törvényes akciókat is görbe szemmel nézve, elragadtatja magát, elég átlátó célzattal, holmi anonim feljelentésekre.

Az ügy vizsgálat alatt áll, egyelőre ezzel bővebben ne foglalkozunk,

1 fogházban diadalmaskodott a szerelem és a bigámiát elkövető férj bocsánatkérő levelet írt feleségének.

Becskerek, szept. 29.

A becskerei ügyészségi fogházban ülő Ivanitza Nikola, a múlt évben Jugokommersz néven vállaltott alapított Becskereken, amelynek társtulajdonosa Molnár Mihály kereskedő volt. A „Jugokommersz” másfél millió dinár értékű vasúti anyagot köleszött az államvasutaktól és az anyagot később a saját tulajdonaként eladta egy zágربی cégnek négyszázezer dinárért. A család kiderült és a Jugokommersz két tulajdonosának szöknie kellett. Ivanitza Budapesten faképnél hagyta Molnárt és a pénz nagyrészevel Csehszlovákiába menekült, ahol hónapokig tartó nyomozás után elfogták és Becskerekre szállították. Molnár tartózkodási helyét a felesége derítette fel, aki azt is kinyomozta, hogy férje időközben másodsor is megnősült anélkül, hogy tőle törvényesen elvált volna. Molnárt Budapesten letartóztatták és bigámia címen megindították ellene az eljárást. Büntetését a napokban töltötte ki és mivel a kiadatási eljárást hivatalosan még nem indították meg, a mar-kouccai fogházból szabadlábra helyezték.

Molnár első dolga az volt, hogy terjedelmes bocsánatkérő levelet írt Becskerekre, amelyben megindító szavakban emlékezik meg ballépéséről és megírja, hogy multját megbánva, mindent jóvá akar tenni. Három gyermekükre való hivatkozás-

de mindenesetre kötelességemnek ismerem, hogy Beográdban való szombati tartózkodásom folyamán, magának Korosec kormányelnök-belügyminiszternek felhívjam a figyelmét erre a kérdésre.”

sal, kéri a feleségét, hogy bocsássa meg az ellene elkövetett bűnökét, a miért bőségesen megszenvedett.

A fogházi élet fájdó magányában — írja — gondolatai mindig Becskereken jártak és ezerszer elismételt fogadalmának tesz eleget, amikor felajánlja, hogy felejtsek el a multat, a mely sötét árnyékként követi, kéri a kibékülést és a szebb jövő reményében lépjenek ismét közös háztartásba. A levélben végül meghívja feleségét és három gyermekét Budapestre.

Az írást annak rendje és módja szerint továbbította a posta és a levél tegnap megérkezett Becskerekre. A címzett nem várta be a kibékülésre felhívó megindító sorokat, mert időközben elköltözködött oda, ahol már nincsenek gyatra földi bűnök és a pénz utáni sóvárgás nem rontja meg családok békéjét, nyugalmát. Molnár Mihályné, született Lescsánszki Mária 36 éves korában meghalt, mielőtt még kézhez vehette volna férje bocsánatkérő levelét. Molnár Mihályné meghalt anélkül, hogy tudomásul vehette volna férje megtérését. A sors tragikuma, hogy a levél egy napot késést és nem találta életben a családott asszonyt, a ki bizonyára megbékülten, a megbocsátás sóhajával ajkán, költözködött volna el a sok csapást jelentő szürke árnyékvilágból, ha a levelet halálos ágyán felolvashatták.

Öngyilkos lett

egy gazdag földműves — egy átmulatott nappal után.

Becskerek, szept. 29.

Ma hajnalban a Ljubljanszka ucca 5. számú házában felakasztotta magát az istállóban Cvetkov Lázár 45 éves, gazdag földműves. A jómódu, rendezett viszonyok között élő ember kétségbeesett tettét valószínűleg családi perpatvar előzte meg. Tegnap hét mázsa buza árát elmulatta és teljesen ittasan jött haza, majd le-

feküdt és ma hajnalban mámorát kialsva, egyenesen az istállóba ment, ahol felakasztotta magát.

Hozzátartozóinak sejtelmük sem volt végzetes elhatározásáról, mert semmisen árulta el, hogy milyen gondolatokat forgat fejében. Mire rátaláltak az istállóban, már halott volt.

Putnik Emil rendőrkapitány jelent meg a hatóság részéről az öngyilkosság színhelyén, de a bizottság már csak a beállott halált konstata-
lta.

SZINHÁZ

A zsidó nő. Halévy nagy operájának dramatizációját mutatta be tegnap a nisi vendégzsinház drámai együttese. A tegnap esti előadás újból bizonyítékul szolgált arra nézve, hogy a társulat igazi erőssége a dráma. Olyan általános hatást értek el vele, hogy az előadás folyamán gyakran a szó-szoros értelmében, halálos csöndben ült a közönség — annyira magával ragadta őket az előadók játéka. A legnagyobb sikert a címszerep kreálójá, Kraszity Levák asszony aratta. Drámai kitérései hatalmas lelki erőre vallók, mikéjára, hangja hajlékony, gazdagon modulált. Előadásának és személyének bája elsőrendű alakítást produkáltak vele. Mellette Elezár szerepében Pavicsevity érvényesült a legjobban, bár itt-ott tulzásokba ment, aki nagyszerű felkészültség-

gel adta ezt a hálás, de nehéz szerepet. Leopold fejedelem szerepében jót nyújtott Andriy. A kardinális szerepét Dinulovity alakította sok színnel, igazi lelki finomságokat hozva ki szerepéből.

Budapesti terménytőzsde.

Szeptember 28 iki zárlat.

Buza	októberi	26 36 (26 ¹ / ₂)
	márciusi	28 98 (28 80)
	májusi	29 74 (29 62)
Tengeri	májusi	28 92 (28 80)
	juliusra	— (—)

Irányzat barátságos.

Csikágói terménytőzsde.

Szeptember 28 iki zárlat.

Buza	szeptemberi	116— (116—)
	decemberi	118 ¹ / ₄ (118 ¹ / ₂)
	március	122 ³ / ₈ (122 ⁷ / ₈)
Tengeri	szeptemberi	95 ¹ / ₂ (95 ³ / ₄)
	decemberi	78 ⁷ / ₈ (78 ³ / ₄)
	márciusi	80 ³ / ₄ (81 ¹ / ₈)

Irányzat buzában alig tartott. Irányzat tengeriben szilárd.

Az Igmándi természetes keserűvíz
gyomor és béltisztító hatása páratlan.
Kapható mindenütt kis- és nagyüvegekben.
Az Igmándit ne tévessze össze másfajta keserűvízzel! 429

Csakis kiváló készí-
mészi vállalat Noviszád. A Vaidosár loarócsibb ródibanzoktriazoto

Szept.
Gk.: E
ünne-
nap hos

Sz

2

dődik.
1902
franci
alapos
műve
való
vezér

Sz

3

1889-
darab
(Ott)
vége.
feszeg
Katzel
realiz
rajzza

Elje
Schu
külön

Ház
bator
vezeti
plébán
(Minde

A m
magy a
minder
a Bri
ben, al
egész
gyar-p
jövete
dekló

Halá
lelkész
lékébe
rég Te
A neg
gyárvá
házban
városi
lozák
A tene
Temes
György

A Ju
vegyel
List”

oktatás
és meg
szüntet
rende
métele
tásügy
ki az
aki vis
letét é
fenyeg
zépisk
küldte
vegyel
kiadás
tartja.

A se
léskor
szetes
kell ad
tisztít
nyokna
köszön
kon a
a ki
kor k

Szept. 29. péntek Pk. és prot.: Mihály.
Gk.: Eufimija Zsidó Tischri 15. Sét.
Ünnep. Napk. 5 56, napny. 17 44. A
nap hossza 11'48. Fiz év végéig 93 nap.

A MAI NAP HIREI

A meteorológiai intézet jelenti:
Déli nyugati légáramlással hőemelkedés
és nyugatról terjeszkedő eső várható.
0000000000000000000000000000000000

Szept. 29
1273-ban Habsburg Rudolfot megválasztották német királynak. A Habsburg dinasztia nagyhatalmi állása ettől az időponttól kezdődik.

1902-ben meghalt Emile Zola francia regényíró. Mély lélektani és alapos megfigyelése, a részletfestés művészete, a való ábrázolása után való törekvése, a modern irodalom vezérévé tette.

Szept. 30
1818-ban kezdődött meg az acheni kongresszus.

1857-ben született Hermann Sudermann német író. Első sikerét 1889-ben aratta a Becsület című darabjával. Minden darabjában (Otthon, Pillangócsata, Szodoma vége, stb.) társadalmi kérdéseket feszeget. Drámái, regényei (Der Katzensteg, Es war, Frau Sorge stb) realiztikusak, nagyszerű lélektani rajzzal és kitűnő tájfestéssel.

Eljegyzés. Goldstein Sándor és Schulmann Etus jegyesek. (Minden külön értesítés helyett).

Házasság. Tóth Lajos ma, szombaton délelőtt tizenegy órakor vezeti oltár elé a róm. katolikus plébánia-templomban Vass Bözsikét. (Minden külön értesítés helyett).

A magyar-párt összejövetelei. A magyar-párt becskerekai szervezete minden vasárnap összejövetelt tart a Bratislava vendéglő nagytermében, ahol délelőtt tizenegy órától az egész napon át ott időznek a magyar-párt vezetői. A holnapi összejövetelen a magyar-párt minden érdeklődőt szívesen lát.

Halálozás. Jovánovity Irinej szerb lelkész, aki a bezdini zárda kötelekébe tartozott, nagybetegen nemrég Temesvárra ment édesanyjához. A negyven éves lelkész tegnap a gyárvárosi Kém ucca 10. szám alatti házában meghalt. Holttestét a gyárvárosi szerb templomban ravatalozták fel, ahonnan tegnap temették. A temetési szertartást a jelenleg Temesvárott tartózkodó Létity György szerb püspök végezte.

A Jutarnji List dicsőíti a névvegyelemzést. A zágreni „Jutarnji List” legújabb számában a közoktatásügyi miniszterrel foglalkozik és megírja, hogy Groll Milán megszüntette a hírhedt névvegyelemző rendeletet és ezzel kapcsolatosan kiméletlenül támadja a mai közoktatásügyi minisztert. Elismerését fejezi ki azonban egy osztályfőnöknek, aki visszatartotta a miniszter rendeletét és csak amikor elbocsájtással fenyegették, továbbította, de a középiskoláknak még akkor sem küldte el. A Jutarnji List a névvegyelemzést megszüntető rendelet kiadását éppen olyan nagy bünnnek tartja, mint az amputációt.

A serdülő ifjuságnak reggel felkeléskor egy-egy kis pohárnyi természetes „Ferenc József” keserűvizet kell adni, mert gyomor-, bél- és vértisztító hatásának fiuknál és lányoknál igen fontos eredményeket köszönhetünk. A gyermekklinika-kon a Ferenc József vizet már a kicsinyek makacs szorulásakor kitűnő sikerrel alkalmazzák.

A református templomban a vasárnap esteli, fél hét órakor kezdődő istentiszteleten Móhr Jakab, a britt és külföldi bibliatársulat kiküldöttje, „a biblia terjedéséről és hatásáról” németnyelvű előadást tart tolmácsolással.

Áthelyezett szerb lelkészek. A temesvári gör. keleti szerb konzisztórium október elsejével Dosen Panteleimon tornyai lelkészt Rudnára, Gigity Arzen leszkovicai lelkészt Dézsánfalvára, Jorgovánovity Illés dézsánfalvai lelkészt Ómoldovára, Dragity György paráci lelkészt Leszkovicára, Jovánovity Szergej rudnai lelkészt pedig Tornyára helyezte át. Tomity István végzett teológust lelkészi minőségben Kisbecskerekre nevezték ki.

Schubert-ünnepély Kovinban. A kovini német dalegylet ma, szombaton este a Buchner-féle vendéglő nagytermében Schubert-ünnepélyt rendez, amelynek műsorán kizárólag Schubert-művek szerepelnek.

Harry Piel legújabb filmje: „Férfi, férfi ellen”, vasárnap először az Orientben. Jegyek már kaphatók.

Tungsram-Rádió
a vezető világmárka.
Jelentékenyen lezártított gyári árak.
Részletfizetésre is!
1592
Bánáti képviselet:
„VOLTA” R.-T., Vel. Becskerek

Uj lap a dunamelléki tartományban. A dunamelléki (szmederevói) tartomány székhelyén, Szmederevóban „Glas Podunavlje” címen közgazdasági hetilap indult Miskovity Tihomir szerkesztésében, a mely a tartomány gazdasági kérdéseivel fog foglalkozni.

Betört egy iouccai rövidáruüzletbe. Pancsevón a napokban vakmerő betörés történt. Ismeretlen tettes felszedte Vukovity János iouccai kézműáru-üzlete felett a tetőcserepeket, áttörte a menyezetet és bemászott az üzlethelyiségbe, ahonnan 30.000 dinár értékben angol szöveteket és francia selymeket vitt el. A rendőrség éppen akkor fogta el a vakmerő betörőt, amikor az este moterosónakon Beográdba akarta szállítani zsákmányát. Letartóztatásakor elmondotta, hogy Kocsijanacsics Emilnek hívják és olasz katonaszökevény.

Harry Piel legújabb filmje: „Férfi, férfi ellen”, vasárnap először az Orientben. Jegyek már kaphatók.

Villanyvilágítás Szrpszka- és Nemacskaernján. Mint értesülünk, a Bánát e két községe is villanyvilágítást kap a lakosság osztatlan öröme. A munkálatok már javában folynak s remélhető, hogy még ez év november folyamán a villanytelepet üzembe fogják helyezni. A villanytelepet és hálózatot, továbbá a gépeket, mint a legkedvezőbb ajánlattevő, a Ganz-gyárak bánáti képviselete, a Volta r. t. helybeli cég szereli, illetőleg szállítja.

A háztulajdonos harca a lakó ellen című tegnapi hírünkkel kapcsolatosan, Gruin Milán becskerekai háztulajdonos annak szíves közlésére kérte fel a szerkesztőséget, hogy a rendelkezésére álló összes eszközöket igénybevette, hogy a házába végre, évekig tartó huza-vona után, beköltözködhessék, miután tomasováci házáat eladva, Becskereken akar letelepedni, de ennek dacára sem tudott célt elérni. Végül kétségbeesésében ragadtatta el magát annyira, az említett cselekmény elkövetésére.

Leégett lakóház. Kikindán szerdán kigyulladt és leégett Jovánovity Milán gazdálkodó háza. A kár meghaladja a 100.000 dinárt és biztosítás révén, részben megtérül.

Harry Piel legújabb filmje: „Férfi, férfi ellen”, vasárnap először az Orientben. Jegyek már kaphatók.

Kiegészítik a vizsgálatot a klárijai rablóátadás bűnügyében. A becskerekai törvényszék 1928 január 21-én tartott tárgyalásán tíz évi fegyházra ítélte Janosev Zsarkó kláriai földmivest, mert mult év szeptember 27-én éjjel revolverrel és késsel a kezében betört Janosev Danica házába. Janosev Danicát véresre verte, azután pedig egy vadászfegyvert és egy tarisznyát magával vitt. Fellebbezés folytán a noviszádi fellebbezési bíróság elé került az ügy, amely elrendelte a bizonyítás kiegészítését és új tárgyalást fog tartani.

Csak a „Patent Bencze” Esslingeni rofók elpusztíthatatlanok.

A szép szerb

nő szereti a szép
fehérműt, amely
mindig ragyogó
tisztá és tartósan
jókarban marad.
Ezért mosáshoz
csakis

**SCHICHT
SZAPPAN-t**
használ.

Csakis kiváló készü... m... r... ássa... et, a... n —... ere-... fö-... fel-... at, a... ké-... jövö... özö... neg-... ekét... ódja... a le-... rek-... kibé-... okat, ... oda, ... bü-... nem... nyu-... etett... ában... ehét-... elét. ... lkül, ... férje... hogy... n ta-... yt, a... meg-... zkö-... entő... velet... orát... ment, ... sem... mert... ilyen... Mire... halott... jelent... gyil-... btság... onsa-... zere-... ében... inális... sok... gokat... 26-10) ... 28 80) ... 29 62) ... 28 80) ... 16-1) ... 181/3) ... 227/8) ... 959/4) ... 789/4) ... 817/8)

Köszönetnyilvánítás.
Mindazoknak, akik szeretett édesanyám és anyós **Özv. Merschdorf Karolin** elhunyt alkalmából részvétükkel, koszoru- és virágadományokkal, a temetésen való megjelenésükkel mély fájdalomkat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet. 1745
Hegyi István és neje.

2207/1928. szám. 1740.

Hirdetmény.

Bejegyzetdijuradj község képviselőtestületének 77/1928 kgy. számú határozata alapján a nevezett község épületében 1928 évi október 14-én d. e. 9 órakor megtartandó nyilvános árverésen bérbeadják a fentnevezett község tulajdonát képező **kocsmahelyiség** három évre és pedig 1929. évi január hó 1-től 1931. évi december hó 31-ig terjedő időre.

Az árverés feltételei megtekintethetők minden nap a hivatalos órák alatt a községi jegyző irodájában.

Bejegyzetdijuradj, 1928 szept. 25. Községelöljáróság.

2208/1928. szám. 1741.

Hirdetmény.

Bejegyzetdijuradj község képviselőtestületének 78/1928. kgy. számú határozata alapján a fentnevezett község épületében 1928 évi október hó 14-én d. e. 9 órakor megtartandó nyilvános árverésen bérbeadják a **halászatjog** az Uj- és Ó-Béga halászfőterületre. A haszonbér ideje három év és pedig 1929. évi január 1-től 1931. évi december 31-ikéig.

Az árverés feltételei megtekintethetők minden nap a hivatalos órák alatt a községi jegyző irodájában.

Bejegyzetdijuradj, 1928 szept. 25. Községelöljáróság.

A munkások kulturbizottsága **DIJTEKEVERSENYT** rendez szept. 30-án, vasárnap reggel 8 órától este 7 óráig a Három Koronában. **Értékes díjazások!**

Butorok, háztartási cikkek, egy üst és egy folytonógó kályha **OLCSÓN ELADÓ.** Cim: KÖLBIG, Szvetcsavszka u. 1. (A szerb templommal szemben). 1754

Keresek egy 4 szobas modern **lakást,** lehetőleg a centrumhoz közel. Címek közlendők: „BEGA” hirdetőben a főpostával szemben. 1736

Gazdák és gépészek figyelmébe!
Hart-Parr
amerikai kizárólagos traktorgyár legújabb szerkezetű 24-36 lóerős traktorai megérkeznek. Érdeklődőknek szíves felvilágosítással szolgál
BERGER ÁRPÁD Velikibecskerek, Obala Princ. Jelene 4. sz. Telefon: 240. 1755 (volt Aradaci u. 4) Táviratcim: BERGER.

Disznótörős vacsora a „Drinában!”
Szeptember 29-én, szombaton este 7 órai kezdettel a „DRINA”-szállóban disznótörős vacsorával egybekötött Schymmi-estély lesz **RÁCZ PÉTER** közkedvelt zenekara közreműködésével. Kétféle italokról gondoskodik és számos látogatást kér **OSZTÓ JÁNOS**, a „Drina”-szálló tulajdonosa. 1780

Teli eltevésre alkalmas **La rózsaburcsonya,** makói vöröshagyma, foghagyma minden mennyiségben.

Azonnali házhoz szállítás, legjobb kiszolgálás, legolcsóbb napiárak.

Miskovity.

Ruszi dóm, a „Torontál”-al szemben és Mileityeva (Temesvári) ucca 5. sz.

Carbid 1738

kis- és nagyhordókban ismét **raktáron.**

Özv. Guttman Jakabné és Fiai.

Adóügyekben

és illetékügyekben ad szakszerű **felvilágosítást** 1.50

„AMERICAN” tudakozódó iroda, Veliki Becskerek, Alekszandrova (Fő) ucca 27.

Modern ebédlőkredenc

márványlappal, 3000 dinárért.

Egy új ágy sodronnyal,

matracal együtt 500 dinárért, költözködés miatt sürgősen

ELADÓ.

Cim: BEGA hirdetőben a főpostával szemben

Tűzálló 1737

(CHAMOTTE)

tégla és föld (liszt) ismét **raktáron.**

Özv. Guttman Jakabné és Fiai

Egy nagy kályha.

500 köbméteren felüli nagy termék, pl. iskolák, vendéglők, kávéházak stb. fűtésére alkalmas,

ELADÓ. 1752

Cim: a „Torontál” kiadóhivatalában.

A Bencze-féle szőlőben **hétfőn** 1748

MUST

kapható.

Én a Persilt választottam

és minden asszonynak legjobban ajánlhatom!

Csak 3 dologra kell vigyázni:

1. A Persilt **hidegen** feloldani.

2. A **fehérneműt** hideg órában tűzhelyre tenni és lassan felforrni hagyni.

3. **1 órai főzés** elegendő.

Sok fáradtság nélkül hófehér és friss szaga a fehérnemű!

Asszonyok, mossatok Persillel!

SZÖVETEK ALKALMI ÁRAKON!

Valódi angol férfiszövetek	120, 160, 180, 260 Din
Férfi téliabátszövetek feketeben és színekben	128, 160, 180, 225
Női divatszövetek ruháknak és köpenyeknek	120, 160, 180, 225
Gyapjúlóden ruháknak és kosztümöknek	35, 48, 68, 88
Legújabb bársonyok ruháknak	35, 48
Szilszkinplüss feketeben és színekben . . .	120, 180, 260, 340, 480

Gobelin-, különféle csipke- és tüllfüggönyök.

Plüss ágygarnitúrák.

Nagy választék kelengyevásznakban és asztalnemű garnitúrákban
6 és 12 személyre

150 és 180 cm széles vásznak paplanlepedőknek.

Vásznak, méterje	8, 10, 12, 16 Din
Barchetek, méterje	10, 12, 16, 22
Legújabb fehér selymek menyasszonyi ruháknak	120, 160
Kadifa selymek menyasszonyi ruháknak	250, 325
Kész paplanok	190

Selyempaplanok minden színben, megrendelés szerint.

ZSIVOJIN TERZIN I SINÓVI

Velikibecskerek, a „KÉK CSILLAG”-hoz. 1732

„ZEPHIR”

és **„H” kályhák**

1742

Boleszny Antal

vaskereskedése, Velikibecskerek, Alekszandrova (Fő) u. 37.

Orient Bioskop Vasárnap, szept. 30-án 3, 5, 7 és 9 órákor.
Hétfőn, október 1-én 5, 7 és 9 órákor.
Szombaton, szept. 29-én 5, 7 és 9 órákor
Messze, Arizoniában. Szenzáció! Világfilm!
Pénztárnyitás délelőtt 10-12-ig,
d. u. 4 órától.
Jön! Csendes társ a házastárs. Főszereplők: Harry Piel és Herta von Walter.
Harry Piel
Férfi férfi ellen.
Páratlan nagy kalandorfilm.

Tisztelettel értesítjük a t. kereskedő urakat, hogy az
összes zsinog- és kenderáru
szaküzletünkben nagyban 1687
gyári áron kapható.
Szaküzletünket szíves figyelmükbe ajánlván, tisztelettel
R. J. KONKOLY I DRUG (nagyhid mellett).
Külfelvitte oklevéllel és
éremmel az 1925. évi
szabótolaj kiállításán
Külfelvitte oklevéllel és
éremmel az 1925. évi
szabótolaj kiállításán

BÜFFÉ „BALKÁN BIOSKOP”!
Szíves tudomására hozom a n. 6. közönségnek, hogy a „Balkán Bioskop”
büffét- és cukorkaelárúzását átvettem és azt ezentúl személyesen fogom
vezetni, ahol mindenkor elsőrendű árak, továbbá
frissen csapolt sör, kitűnő borok, hideg és meleg ételek lesznek kiszolgálva. Amidőn
a t. közönséget szolid és figyelmes kiszolgálásról előre is biztosítom, szíves
Társasvacsorákat, stb. elő- pártfogást kér, tisztelettel **FEDEK ZSIGA**
zetes bejelentésre elvállalok! 1731 főpincér, a „Balkán Bioskop” büffé vezetője

Nagyobb pénzintézet keres
jó, szorgalmas és tisztességes
képviselőket

értékpapírok részletfizetésre való elárúzására. Aján-
latokat bizonyítványokkal és éleleirással továbbít az
INTERREKLAM D. D., Zagreb, Marovska ul. 28. és
pedig „Novčani zavod P-1193” jelige alatt. 1723

A város legforgalmasabb helyén
több helyiség
kiadó
üzletnek, irodának,
műhelynek alkalmasak.
Cím a kiadóhivatalban. 1751

Kereskedelmi tanfolyamot végzett,
perfekt szerb és magyar
gyorsírónő
állást keres.
Cím a kiadóhivatalban. 1746

Egy különbejáratu
butorozott
uccai szoba kiadó.
KRSTICS, a csendőr laktanyával
szemben. 1744

ÜVEG és PORCELLÁN
Városi és vidéki áru.
— Csak nagyban! —
Kereskedők legjobb beszerzési forrása.
Legolcsóbb napiárak.
Karlo Kopp, Vel. Beeskerek.
Raktár: II. külkerület 3/d,
a Geyer-vendéglő közelében. 929

Utazókat és utazó hölgyeket
magas jutalékkal és fixfizetéssel
állami értékpapírok eladására
KERESEK.
Román nyelven beszélők előnyben ré-
szesülnek. Jelentkezni lehet délelőtt
8-10 óráig Cara Dusana u. 4. sz. 2. ajtó
1735 **G SIMON.**

Nagyobb szállítmány 1715
téli eltevésre alkalmas
la rózsaburgonya
és pogácsahagyma érkezett. Bármily
mennyiségben (vagontételekben is)
legolcsóbb árban szállít
SPITZER VILMOS Vel. Beeskerek,
Ferenca Deaka u. 8. (a Munkás-otthon mellett).

A GETEOVA (Német) ucca 63. számú
háaz,
mely áll egy szoba-konyhás lakásból,
nagy istállóból és az összes mellék-
helyiségekből, azonnal, szabad kézből
ELADÓ. Vétel esetén beköltözhető. 1749
Bővebbet ugyanott Jochum Péter tulajdonosnál.

Rugós hajtós kocsi
lóval és szer-
számmal együtt
jutányosan eladó.
Cím a kiadóhivatalban. 1729

Házivarrónőnek
ajánlkozik (vidékre is elmegy)
bármilyen új ruha készítő-
sére vagy javításokra, több évi
gyakorlattal bíró varrónő.
Cím: Veliki Beeskerek, Brigadir Risztitya
(Aradáci) ucca 19 szám. 1718

November elsejére
butorozott szoba
a központban, 1734
kiadó.
Cím a Torontál kiadóhivatalában.

FATELEP
a város kellő közepén, a Béga-
parton, komplett lakással, mag-
tárral, pincehelyiséggel, azonnal
KIADÓ.
1701 Cím a kiadóhivatalban.

Felvétetik egy ügyes segéd,
aki önállóan kiszolgál és a szerb,
magyar, német nyelvet bírja.
Továbbá felvétetik egy
KIFUTÓLEÁNY,
1714 aki ügyes és a vevők
kiszolgálásához is ért.
CSUCS JÁNOS divat- és kézműkereskedő.

A volt 1720
Janzer-féle üzlet
BÓKÁN BÉRBEADÓ.
Érdeklődni: Özv. Szeller Arturnénál
Veliki Beeskerek, Gundulityeva ucca 21.

Bárminemű irodának,
orvosi rendelőnek
bérbeadó
egy elegáns, tágas, uccai és egy
udvari szoba. 1662
Brigadira Risztitya (Aradáci) u. 25. sz.

A legujabb 1748
Mc Cormick műtrágyaszórók

megérkeztek.

Legszolidabb és legegyszerűbb szerkezetű
lánc és váltókerék nélkül
a különféle műtrágyához és szórómennyiségekhez!
Praktikus! Könnyen huzható!
Pontos és egyenletes szórás!
Gyors és amellet alapos tisztítás!

A Hofherr-Schranz-Clayton-Shuttlewort

bánati reprezentánssa

Veliki Beeskerek, Alekszandrova u. 41/l.
Raktár: Vojvode Bojovitya u. 5.

Az összes eredeti
Hofherr-Schranz-Clayton-Schuttleworth,
valamint
Mc Cormick gépek **Braun Marcel**
gyári áron kaphatók: 1747 cégnél, Veliki Beeskerek. - Tel. 106.